

# І СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<b>1. Загальна інформація про навчальну дисципліну</b>	
Повна назва навчальної дисципліни	Основи спортивного бриджу
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Факультет технічних систем та енергоефективних технологій. Кафедра процесів та обладнання хімічних і нафтопереробних виробництв
Розробник(и)	Михайловський Я.Е., кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри процесів та обладнання хімічних і нафтопереробних виробництв
Рівень вищої освіти	Без обмежень
Семестр вивчення навчальної дисципліни	Без обмежень
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС, 150 годин, з яких 32 години становить контактна робота з викладачем (16 годин лекцій, 16 годин практичних занять), 118 години становить самостійна робота
Мова(и) викладання	Українською мовою
<b>2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі</b>	
Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна загальної підготовки, доступна для всіх здобувачів вищої освіти
Передумови для вивчення дисципліни	Передумови для вивчення дисципліни відсутні
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Відсутність упереджень проти карткових ігор
<b>3. Мета навчальної дисципліни</b>	
Метою навчальної дисципліни є досягнення студентами сучасного конструктивного, фундаментального мислення та системи спеціальних знань у галузі бриджу, як карткової гри і виду спорту, прийняття рішень в умовах не повної інформації у змаганнях зі спортивного бриджу.	
<b>4. Зміст навчальної дисципліни</b>	
<p><b>Тема 1. Вступ. Історія бриджу.</b> Витоки сучасного бриджу. Аналоги бриджу, виникнення і розвиток бриджу у першій половині 20-го сторіччя. Створення бриджевих федерацій, головні змагання зі спортивного бриджу. Найбільш відомі спортсмени-бриджисти та автори бриджевої літератури. Розвиток бриджу в країнах колишнього Радянського Союзу. Сучасний стан спортивного бриджу в Україні.</p> <p><b>Тема 2. Правила гри. Початкова оцінка сили руки.</b> Розсадка на гру. Здача карт. Початок ігрового процесу. Основні бриджеві поняття. Процес торгівлі, розіграшу і вістування. Відтворення інформації про здачу і хід гри. Підрахунок очок і запис результату. Сумарна сила рук лінії. Плюси і мінуси карти.</p> <p><b>Тема 3. Основні поняття і прийоми розіграшу.</b> Відпрацювання фігури. Імпас та експас. Моделювання розкладів закритих рук. Багатократний імпас. Подвійний імпас. Відпрацювання лонгера. Блокування і розблокування масті. Небезпечний супротивник. Складання плану розіграшу.</p> <p><b>Тема 4. Основні поняття вістування.</b> Системи вістування. Правило одинадцяти. Вістові сигнали. Вістування на другій і</p>	

третій руках.

#### **Тема 5. Козир. Перший хід.**

Поняття козира для торгівлі. Переоцінка сили руки після виявлення фіта. Поняття козира для розіграшу. Гра на двосторонні убитки. Відпрацювання бокового лонгера за допомогою убиток. Козирний імпас. Втрата на втрату. Поняття козира для вістування. Активне і пасивне вістування. Перший хід у безкозирному контракті. Перший хід у козирному контракті. Перший хід синглетом. Гра на козирне скорочення. Перший хід дублетом. Перший хід у козир.

#### **Тема 6. Основні правила і принципи бриджевої торгівлі.**

Системи торгівлі. Правило балансу. Правило інформації. Система пріоритетів. Відкриття. Перша заявка того, хто відповідає. Принципи форсингу. Інвіт. Преференція мажорів. Ребіди того, хто відкриває. Ребіди того, хто відповідає.

#### **Тема 7. Конвенції в бриджевій торгівлі. Шлемова торгівля. Торгівля в обороні. Двостороння торгівля.**

Торгівля після відкриттів 1 бк і 2 бк. Торгівля після блоків. Торгівля після відкриття 2 тр (Аcol). Торгівля після відкриттів 2 в масті. Контролі. Кюбіди. Захисний контракт. Вхід у торгівлю. Сучасне значення заявки “контра”. Торгівля після “контри” супротивника. Торгівля після входу супротивника мастю без стрибка.

#### **Тема 8. Бриджеві навички. Спортивний бридж. Бриджева етика.**

Навик підрахунку до 13-ти і до 40-ка. Навик добування інформації. Навик запам'ятовування отриманої інформації та карт, що вийшли з гри. Навик відстеження комунікацій. Складання плану розіграшу. Складання плану вістування. Підрахунок балансу лінії та дотримання правил балансу. Командні та парні турніри. Системи підрахунку на IMP та на МАХ. Алерт. Блеф. Основні правила бриджевої етики.

### **5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни**

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	розумітися на правилах сучасного спортивного бриджу
РН2	дотримуватися етичних норм поведінки учасника змагань зі спортивного бриджу
РН3	проводити бриджеву торгівлю в умовах неповної інформації та розігрувати встановлений контракт, аналізуючи отриману інформацію і приймаючи рішення на основі логічних умовиводів
РН4	досягати позитивного результату за ігровим столом, взаємодіючи з партнерами з різних країн і різних професійних нахилів

### **6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів**

Програмні результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

--

### **7. Види навчальних занять та навчальної діяльності**

#### **7.1 Види навчальних занять**

Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л) та практичні заняття (ПЗ):

#### **Тема 1. Вступ. Історія бриджу.**

Л1. Витоки сучасного бриджу. Аналоги бриджу, виникнення і розвиток бриджу у першій половині 20-го сторіччя. Створення бриджевих федерацій, головні змагання зі спортивного бриджу. Найбільш відомі спортсмени-бриджисти та автори бриджевої літератури. Розвиток бриджу в країнах колишнього Радянського Союзу. Сучасний стан спортивного бриджу в Україні.

#### **Тема 2. Правила гри. Початкова оцінка сили руки.**

Л2. Розсадка на гру. Задача карт. Початок ігрового процесу. Основні бриджеві поняття. Процес торгівлі, розіграшу і вістування. Відтворення інформації про задачу і хід гри. Підрахунок очок і запис результату. Сумарна сила рук лінії. Плюси і мінуси карти.

### **Тема 3. Основні поняття і прийоми розіграшу.**

Л3. Відпрацювання фігури. Імпас та експас. Моделювання розкладів закритих рук. Багатократний імпас. Подвійний імпас. Відпрацювання лонгера. Блокування і розблокування масті. Небезпечний супротивник. Складання плану розіграшу.

### **Тема 4. Основні поняття вістування.**

Л4. Системи вістування. Правило одинадцяти. Вістові сигнали. Вістування на другій і третій руках.

### **Тема 5. Козир. Перший хід.**

Л5. Поняття козира для торгівлі. Переоцінка сили руки після виявлення фіта. Поняття козира для розіграшу. Гра на двосторонні убитки. Відпрацювання бокового лонгера за допомогою убиток. Козирний імпас. Втрата на втрату.

П31. Поняття козира для вістування. Активне і пасивне вістування. Перший хід у безкозирному контракті. Перший хід у козирному контракті. Перший хід синглетом. Гра на козирне скорочення. Перший хід дублетом. Перший хід у козир.

### **Тема 6. Основні правила і принципи бриджової торгівлі.**

Л6. Системи торгівлі. Правило балансу. Правило інформації. Система пріоритетів. Відкриття. Перша заявка того, хто відповідає.

П32. Принципи форсингу. Інвіт. Преференція мажорів. Ребіди того, хто відкриває. Ребіди того, хто відповідає.

### **Тема 7. Конвенції в бриджевій торгівлі. Шлемова торгівля. Торгівля в обороні. Двостороння торгівля.**

Л7. Торгівля після відкриттів 1 бк і 2 бк. Торгівля після блоків. Торгівля після відкриття 2 тр (Аcol). Торгівля після відкриттів 2 в масті. Контролі. Кубіди.

П33. Захисний контракт. Вхід у торгівлю. Сучасне значення заявки “контра”. Торгівля після “контри” супротивника. Торгівля після входу супротивника мастю без стрибка.

### **Тема 8. Бриджеві навички. Спортивний бридж. Бриджова етика.**

Л8. Навик підрахунку до 13-ти і до 40-ка. Навик добування інформації. Навик запам'ятовування отриманої інформації та карт, що вийшли з гри. Навик відстеження комунікацій. Складання плану розіграшу. Складання плану вістування.

П34. Підрахунок балансу лінії та дотримання правил балансу. Командні та парні турніри. Системи підрахунку на IMP та на MAX. Алерт. Блеф. Основні правила бриджової етики.

## **7.2 Види навчальної діяльності**

НД1. Участь у лекціях-дискусіях.

НД2. Підготовка до лекцій.

НД3. Підготовка до практичних занять.

НД4. Розв'язання типових задач, участь у змаганнях.

## **8. Методи викладання, навчання**

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1. Інтерактивні лекції.

МН2. Практичні заняття.

Лекції надають студентам знання правил спортивного бриджу, основних понять і прийомів розіграшу бриджових контрактів, основних понять вістування, основних правил і принципів бриджової торгівлі, правил поведінки і етичних норм на змаганнях зі спортивного бриджу, що є основою для самостійного навчання здобувачів вищої освіти (РН1 – РН4). Лекції доповнюються практичними заняттями, що надають студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах. Самостійному

навчанню сприятиме підготовка до лекцій та практичних занять, а також участь у змаганнях зі спортивного бриджу.

## 9. Методи та критерії оцінювання

### 9.1. Критерії оцінювання

Шкала оцінювання з дисципліни (*R*) незалежно від обсягу навчальної роботи з неї становить  $R = 100$  балів.

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою оцінювання та європейською шкалою оцінювання ECTS відповідно до накопичених або визначених на підсумковому семестровому контролі рейтингових балів визначається із таких співвідношень: **за 1 семестр – загалом 100 балів**

Сума балів (R)	Оцінка ECTS	Оцінки за національною шкалою	Визначення
90 - 100	<b>A</b>	<b>5 (відмінно)</b>	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
82 - 89	<b>B</b>	<b>4 (добре)</b>	Вище середнього рівня з кількома помилками
74 - 81	<b>C</b>		В загальному правильна робота з певною кількістю помилок
64 - 73	<b>D</b>	<b>3 (задовільно)</b>	Непогано, але із значною кількістю помилок
60 - 63	<b>E</b>		Виконання задовольняє мінімальні критерії
35 - 59	<b>FX</b>	<b>2 (незадовільно)</b>	З можливістю повторного складання семестрового контролю
0 - 34	<b>F</b>		З обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту

*Примітка. Загальна кількість балів отриманих студентом за період навчання округлюється до цілого числа за загальноприйнятими математичними правилами, наприклад, студент отримав 59,5 балів  $\approx$  60 балів – оцінка за шкалою ECTS – E, за національною шкалою – Задовільно.*

Студент, який впродовж навчального періоду виконав усі заплановані види навчальної роботи та за наслідками модульних атестацій набрав необхідну кількість рейтингових балів, яка відповідає позитивній оцінці (не менше 60 балів), отримує семестрову оцінку у відповідності до набраних рейтингових балів. Складання заходу підсумкового семестрового контролю (ПСК) з метою підвищення позитивної оцінки не здійснюється.

Студент, який впродовж поточної роботи не набрав кількість рейтингових балів, що відповідає позитивній оцінці, але не менше 35 балів, зобов'язаний скласти захід ПСК (за процедурою письмового іспиту).

Студент, який за наслідками модульних атестацій набрав кількість рейтингових балів менше 35, не допускається до ПСК, отримує оцінку «незадовільно» (за шкалою ECTS – «F») і відраховується з університету.

### 9.2 Методи поточного формативного оцінювання

За дисципліною передбачені такі методи поточного формативного оцінювання: опитування та усні коментарі викладача за його результатами, обговорення виконаних практичних завдань

### 9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

Оцінювання впродовж семестру проводиться у формі усних та письмових опитувань (M1), перевірки тестових завдань (M2). Усі роботи повинні бути виконані самостійно.

Форма підсумкового контролю – д/залік, що проводиться у письмовій формі за тестовими технологіями.

Оцінка студента формується так:

- Виконання поточного тестового контролю за результатами проведення аудиторного заняття:
  - лекції:  $8 \times 2,5$  бал = 20 балів;
  - практичні заняття:  $8 \times 2,5$  бал = 20 балів;
- Звіт про виконання контрольної роботи (підготовка звіту, обговорення звіту,

виконання тестового завдання): 2 × 15 бал = 30 балів. 3. Участь у змаганнях: 30 балів.	
<b>10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни</b>	
<b>10.1 Засоби навчання</b>	Навчальний процес потребує використання мультимедійного комплексу (ЗНІ)
<b>10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</b>	<p><u>Основна література:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Корзун А. Бридж. Твой путь к победам. – Минск: МЕТ, 2007. – 304 с.</li> <li>2. Поташев М., Бруштунов В. Бридж: лучшая игра без мяча. Учебник для начинающих. – М.: Омега-Л, 2018. – 246 с.</li> </ol> <p><u>Допоміжна література:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Бридж (методика игры). – Л.: “Экополис и культура”, 1990. – 40 с.</li> <li>2. Бридж для начинающих. Полный курс обучения. 200 задач и упражнений. Под ред. Максимова А.Г. – СПб, 1992. – 270 с.</li> <li>3. Сухоруков А. Только бридж. Для начинающих и не только. – М.: “Гранд-пресс”, 1994.</li> <li>4. Бридж. – Харьков: “Фолио”, 2001. – 222 с.</li> </ol>